

สำเนา

ที่ กษ 1206/ว 1377

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

17 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง แนวทางการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด บจ กิ่งนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/2374 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2551
2. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 635/2547 ลง วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2547

ด้วยกรมบัญชีกลาง ได้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐตามความหมายของพระราชบัญญัติ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครอง เกี่ยวกับแนวทางการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยวิธีการยึดหรืออายัด
ทรัพย์สินและขายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้ ตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง พ.ศ. 2539 กรณีการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทรัพย์สินที่อยู่ต่างพื้นที่
และความคุ้มครองตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ซึ่งคณะกรรมการ
ดังกล่าวได้ให้ความเห็นไว้ (ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติในการใช้
มาตรการบังคับทางปกครอง และขั้นตอนการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าว มาเพื่อ
ทราบและถือปฏิบัติ ดังนี้

1. การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาด
ทรัพย์สิน ตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เป็นการบังคับ
กับทรัพย์สินที่อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองที่เรียกให้ชำระหนี้ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ใด
ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการ ส.ป.ก. ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่
ในสังกัด ส.ป.ก. หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของ
ราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2542) ขอบที่จะยึด
หรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินได้โดยไม่จำกัดพื้นที่

2. ในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตามข้อ 1 ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่งโดยอนุโลม โดยให้นำบทบัญญัติในลักษณะ 2 การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งมาใช้
ทั้งหมด 1 หลักทั่วไป (มาตรา 271 ถึงมาตรา 302) และหมวด 2 วิธียึดทรัพย์ อายัดทรัพย์ และ
การจ่ายเงิน (มาตรา 303 ถึงมาตรา 323) และการอนุโลมใช้ดังกล่าวจะต้องนำมาใช้บังคับเท่าที่เหมาะสม

/ กับลักษณะ.....

กับลักษณะของเรื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครองที่เรียกให้ชำระเงินเท่านั้น ซึ่งมีขั้นตอนการยึด อาศัย และขายทอดตลาดทรัพย์สินพอสรุปได้ ดังนี้

2.1 การยึดเอกสารและสิ่งหามิทรัพย์สินมีรูปร่าง (ตามมาตรา 303)

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการตามคำสั่งให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองมีอำนาจเอาทรัพย์สินมาอยู่ในความดูแลของตนได้ แต่ต้องแจ้งการยึดให้ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองทราบ

2.2 การยึดอสังหาริมทรัพย์ (ตามมาตรา 304)

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการตามคำสั่งให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองจะต้องนำหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินมารักษาไว้ และแจ้งการยึดให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดและเจ้าพนักงานที่ดินทราบด้วย

2.3 การอายัดทรัพย์สิน (ตามมาตรา 310 ทวิ และมาตรา 311)

ในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่จะต้องมีคำสั่งของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไปยังเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด ให้งดเว้นหรือห้ามจำหน่ายจ่ายโอนสิทธิเรียกร้อง และห้ามบุคคลภายนอกซึ่งเป็นลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องส่งมอบ โอนทรัพย์สิน สิทธิ หรือเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด แต่ให้ส่งมอบแก่เจ้าหน้าที่แทน ทั้งนี้ การอายัดที่ดินต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 635/2547 เรื่อง การอายัดที่ดิน แจ้งตามหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท 0515/ว 39530 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ประกอบด้วย (ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

2.4 การขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ผู้มีอำนาจในการอนุมัติให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ได้ทำการยึดหรือทำการอายัดตามการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542)

3. เจ้าหน้าที่ผู้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาด ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ดังนี้

3.1 เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครอง มีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งแม้จะก่อให้เกิดความเสียหาย ก็ถือว่าไม่เป็นละเมิด ตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนี้ แม้การใช้มาตรการบังคับทางปกครองของเจ้าหน้าที่จะก่อให้เกิดความเสียหายอันเป็นการละเมิด หากการละเมิดนั้นมิได้เกิดขึ้นโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เจ้าหน้าที่ยังคงได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

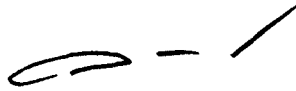
3.2 เมื่อเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542) ได้ทำการยึด อาศัย และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามบทบัญญัติในส่วนที่ 8 แห่ง

/ พระราชบัญญัติ.....

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หรือกฎหมายอื่นที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการ
ใช้มาตรการบังคับทางปกครอง เจ้าหน้าที่ผู้นั้นย่อมไม่มีความรับผิดชอบทางอาญา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบและถือปฏิบัติด้วยต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิตย์พงษ์ สุขุเกียรติ)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักนิติการ

โทร.0-2281-6676

โทรสาร 0-2281-2940

